

Изази субјотом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на год. 4 ф.,
на по године 2 ф., на четврт
године 1 ф.

За АУСТРО-УГАРСКУ, БОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 ф., на по год. 3 ф., на четврт
године 1 ф. и 50 новч.

За све остале земље годишње
20 фран. у злату, на по године
10 фран., на четврт год. 5. фран.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаље се поштанском
упутомцом непосредно админи-
страцији „Гл. Црног.“ на Цети-
ње, или отпратиштвама новина
на коју драго пошту, а коме је
поручице, може се претплатити
код г. *Петра Рамадановића*, К. Ц.
агента у Котору, а у Србији код
г. *Миле Стајића* књижара у *Био-
град*. Доноси се свако уред-
ништву. Рукописи се не враћају.
За огласе плаћа се: за сваку
ријеч или за број од пет ријеч-
а по три новчића за први пут,
а за сваки даљи пут по 2 новч.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ

— Њ. В. Господар отпутовао
је у сриједу на Ријеку.

— Г. Кућински, досадашњи ау-
стро-угарски министар-резидент на
Цетињу, у пећељу предао је у звани-
чној аудијенцији Њ. В. Господару
опозивна писма. Том приликом
измјењени говори били су врло ср-
дачни. Г. Михајил Поповић, адјутант
Њ. В. Господара, у дворском ко-
лима, допратио је у двор и отпратио
г. министра. Пред двором је била
упарађена једна чета војника, која
је г. министру одавала војничке
почасти, док је војена музика сви-
рала аустријску химну, при доласку
и одласку г. министра. У његову
част, исте вечери, био је у двору
велики дино. Г. Кућински одлико-
ван је I степеном Данилова реда.

— Г. барон Макио, досадашњи
савјетник аустро-угарског посланства
у Цариграду, наименован је за ау-
стро-угарског министра-резидента на
Цетињу. Док повономеновани ми-
нистар дође на своје мјесто, Г. Фол
Флигел извршаваће дужности от-
правника послова.

— Њ. Пр. г. Машин, изван-
редни посланик Србије, повратио се
са својом фамилијом из Дубровника.

— Г. Константинковић, дипло-
матски агент бугарски на Цетињу,
услед короте за блаженопочившом
Књазином Маријом Луизом, шире
примао никаквих званичних че-
ститања поводом рођен дана Њ. К.
В. Књаза Фердинанда. Огранично
се тај дан на томе, што је држао у
манастирској цркви благодарење у
најужем кругу.

ЛИСТА К.

М Ц И Р И

ПОЕМА М. Ю. Лермонтова
ПРЕВЕО Ник. Ст. Љубиша.

Вкуснаг укусих мало меда,
и се јав умирао.

I Књига Царствъ.

(Наставак).

V.

„Ни мало ме гроб не плаши:
Муке тамо, веле, није, —
Она спава саи вјечити —
Инак живот жао ми је.

Млад сам, млад сам... знам ли кад си
Маштама се узносио
И љубно, или можда
Заборав ти све покорио?

Када срце јаче бије
Пуно жара, пуно воље
Гледајући сунце златно,
Гледајући цвјетно поље?

Озго, гдје је свјежи ваздух
Са врх куле, гдје у стјени
Млади голуб скривен стоји,
Од олује преплашени?

Али, ти си слаб и сијед,
Твом животу близу крај је;
Сво си, старче, преживио!
А мој живот тек настаје!

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Цетиње, 19 фебруара.

Нови пресједник француске ре-
публике господин Лубе при избору
имао је противу себе само једног
кандидата, господина Мелина. Оба
су умјерени републиканци, само
г. Лубе није до сада давао израза
свом погледу на кобицу Драјфусову
аферу, док је г. Мелин, као бив-
ши министар-пресједник, био отво-
рени противник ревизије тог несре-
ћног процеса. Осим тога г. Мелин је,
док је био на влади, тражио наслона
и на конзервативне елементе у ка-
мари противу социјалистичко-анар-
хистичких елемената. С тога су се
око првога укопили сви Драјфусарди,
па скрајњи елементи са љевиче. Али
је његову кандидатуру истакла прва
војна соната, у ком је био прес-
једником; па наравно и радикали,
кад већ нијесу могли кога свога
једномишљеника истакнути, предпо-
ставили су Лубета Мелину. А пошто
Лубе спада међу умјерене репу-
канце, и ови нијесу имали ништа
противу њега. Сам г. Мелин испред
Лубетове кандидатуре повукао је
назад своју; ипак је десница са ан-
тисемитима и националистима своје
гласове покљонила г. Мелину. Тако
је први при избору добио велику
већину гласова.

Противу тога избора устало је
у Паризу моћнијех гласова у штамп-
и, и бучнијех демонстрација по
улицама, у колико су тај избор
драјфусовци проглашавали својом
побједом. Али ни једна страна ни
друга није имала разлога. Први чин
новог пресједника је био, да замоли
Дипијево министарство да остане на
влади. А то министарство подијело

је парламенту нови закон, по ком
ће нарећи суд у Драјфусовом пита-
њу читав касациони суд, пошто је
констатовано било, да је казниче
одјељење тог највишег суда парти-
јично поступало у досадашњем свом
дјеловању у том процесу. И тај
закон већ је камара прихватила, пак
ваља још да га сенат одобри. Тако
остављајући Дипијево министарство
да влада даље, г. Лубе је открио
своју боју у тој ствари. Отуд разо-
чарање особито код иностранцијех
Драјфусоваца, које се опажа погла-
вито у „Пестер Лојду“ и бечкој
„Н. С. Прес.“

Иза тога је слиједила посланица
новог пресједника сенату и камари,
која гласи: „Господо сенатори, го-
сподо посланици! На највише звање
у земљи позван, мени је потребна
за испуњење великих дужности
мојих ваша потпора, ваша помоћ.
Ја вас за ту помоћ молим, и увје-
рен сам да ми је нећете одрећи. Ви
можете, господо, рачунати на моју
чврсту вољу, да сву своју снагу
посветим чувању устава. Као залог
за то имате моју непоколебљиву ода-
ност Републици. Послије неколико
сати од смрти драгога и жаљенога
пресједника Феликса Фора извршен
правилаи пренос власти нов је доказ,
у очима цијелог свијета, како је
Француска вјерна Републици и у
часу, кад неколико заблудјели синова
њенијех гледају да поколебају повје-
рење земље у њене установе. На-
родна скупштина је 18 (6) фебруара
на јасан начин изразила жељу, да
се духови умире, да се јединство
свију републиканца васпостави и
трајно учврсти. Као страстан приста-
лица начела француске револуције
и владавине слободе, моја ће стална
брига бити потпомогати парламент

у неодољиво потребном послу триљ-
ности и споразума. У току пролазни-
јех тежкоћа, кроз које смо проишли,
Француска је у угледу свом добила
својом ладнокрвнишћу, својом до-
стојанством и патриотизмом парла-
мента. За што да се не надамо, да
ће се такав исти споразум моћи
постићи и у унутрашњем посло-
вима? Зар овај споразум не постоји
већ у земљи? Зар постоји и нај-
мања сумња у земљи, да је потребно
поштовати подједнако главне органе
друштва: и парламент, који сло-
бодно законе доноси, и судове који
их примјењују, и владу која њихово
извршење обезбјеђује, и народну вој-
ску која самосталност и цјелокупност
отаџбине брани, која земљуволни
која основа има да је воли, јер је
цио народ одушевљен истом дужно-
шћу самоодрицања и дисциплине, и
зна да у њој има вјерног чувара
своје части и својих закона? Фран-
цуска ће у пуној свијести, и у миру
радити на ријешању задатака, који се
моралног и материјалног добра гра-
ђана тичу, и своје мирно и плодо-
носно дјело на свијема пољима про-
дужити: на пољу идеја, наука и
вјештина, као и на пољу привредном
у свијема његовијем облицима. Бу-
димо према соби праведнији и не
заборавимо, да је наша Француска
увјек подједнако вољела и његовала
и напредак, и правичност, и човјеч-
ност. Њена слава прошлост је на-
слеђе, које ми морамо чувати и умно-
жити. Република је Француској дала
слободне установе. Она јој је обез-
бједила неоцијениву благодат непре-
киднога мира, она јој је раније лије-
чила, војску и мршарицу васпостави-
вила, велику колонијалну државу
основала, све гране наставе органи-
зовала, драгоцене савезе и пријатељ-

VI.

„Што сам гледа' у слободи
Ти би хтио и још знати? —
Поља дивна и раскопна
И до бр'јега бр'јег лиснати.

И по њима стабла густа
Ка' вијонац наоколо,
Гдје по шуме и играју,
Као да је братско коло.

Гледао сам када поток
Двије мрачне д'јели ст'јене,
И мисли им, вољом неба,
Познато су биле мене:

Једна другу њежно гледа, —
Хтјело би се загрлити;
Али вр'јеме даље иде,
Пут вјечности журио хити...

Гледао сам силне горе,
Што се дижу у висине,
Када зором врхови им
Ка' олтари к небу диме.

И кад облак, оставивши
Препониште непознато,
Вјежи даље пут истока
Као јужних тица јато.

Даље гледах с'једи Кавказ
Гдје ка' алам св'јетлијаше, —
И на срцу, не знам зашто,
Било им је много лакше.

Тајни глас ми говорио:
Живно сам тамо и ја,
И тад ми је прошлост била
Све јаснија, и јаснија...

VII.

„Очиног се дома сјетих,
Наше сјетих се увале,
И по хладу у околу
На расуте куће мале.

Ка' да коња шум вечерњи
Чујаш дома гдје хитају,
И познатих паса лавез
У даљини што по лају.

Стараца се мрких сјетих,
Кад при сјајној мјесечини
Сједо с оцем строга лица, —
И ножева св'јетли њини...

Сво је мутно и нејасно
Прошло ка' саи преда мноме
А мој отац? ка' жив да је
У од'јелу убојноме...

На 'м паде ми звекот онај
Прстенова гвозденијех,
Сјај оружја и горд поглед
Очију им јуначкијех.

И сестрица око слатко,
Што милосно погледује, —
Звуци р'јечи и пјесама
Над кол'јевком што ми брује...

Не дубоки поток шумом
По ували тој бјежао,
Ту сам често по пијеску
Златноме со ја играо.

И по трагу оком иша'
Куда лете ласте мале,
Кад су крил'ма испред кишно
Мутне вале додирале.

И дом мирни на 'м наде ми,
И огњиште у њем напе;
Дуге приче о старини
Кад раскопни св'јет бијаше

VIII.

„Та три дана у слободи
Бар сам, старче, проживио, —
Без њих живот жалосни би
Од старости твоје био!

Још сам давно наумио
Видјет' земљу, поља равна;
Знат': слобода ил' тамница
„Људима је на св'јет дана?

У ноћ страшну — од моћаве,
Кад је сваки од вас пао
Крај олгара друг до друга, —
Ја сам тада побјегао.

Ка' брата ме жеља била
Страшну буру загрлити! —
Гледах облак — мојом руком
Жељах муљу уловити...

Чим би могле зам'јенити
Ваше ст'јене дружбе миле —
Бурна срца и олује, —
И ако су кратке биле?...

(Наставите се).

ства задобила и дјелима за узајамну помоћ и старања у смјеру отклањања или ублажавања незаслужених страдања необични полет дала. Нека нам се допусти да ово дјело развијамо, оно је част наше земље. Ја ћу бити срећан ако сталнијем и поопустљивијем радом, благодарети јединству, које ћу се старати свом снагом својом да уздржавам, успијем допринијети остварењу нашијех заједничкијех нада и учвршћењу Републике, у границама права, која ми устав даје и која ћу ја неослабљена чувати и бранити.“ Ова је посланица учињена и у сенату и у камари најбољи утисак.

Уа то је била одана посљедња пошта умрлом пресједнику Фору на најважнији начин у Паризу и у свој Француској. Само при повратку војске са гробља посланик Дерулед са једном групом националиста покушао је, да једну регименту заведе против Елизеја, којом је заповиједао генерал Роже. Не могавши успјети, уљетао је с војском у друштво са послаником Хаббертом у касарну, где је их је генерал Роже задржао. Из касарне их је полиција одвела у затвор. На захтјев владе, камара је одобрила њихов затвор и да се поведе истрага противу њих. Дерулед је пјесник и одушевљени патриота, који у Француској ужива велику популарност. За то је овај његов покушај врло значајан, а још ће анаџајнија бити партија, која ће се отуда развијати.

Крива, која је у Угарској трајала од децембра, ријешена је падом министарства Банфија, и побједом опозиције. Круна, која је Банфија подржавала, попустила је мањини, и повикала Села да састави нови кабинет те ће се сада опет моћи наставити парламентарни рад. На првом мјесту долази споразум са Аустријом, која ће морати такође поустити Мађарима, да се спасе дуализам, а стане на пут персвалвој унији, којој Мађари теже.

ДОПИСИ.

Мркојевић, 3 фебруара 1899. — 30 јануара на Три Јерарха била је божанствена литургија у новообновљеној цркви св. Илије на средњи Мркојевића. Службо је ревносни и врлиједи свештеник барски поп Василије Вукотић. У цркви је било скоро 50 душа од десетак православних кућа Мркојевићких и Куча, који се овдје с радом баве.

Поред обичног кратког спомена за врлијеме службе умрлим православним Мркојевићима, а на по се попу Марку Милошевићу, Милошу Жуђебу и Номаку Никити, чије се гробнице у цркви са натписима нађоше — држан је најсвећанији парастос Теодосији игумену, којога је бесмртни пјесник В. Раде ошкрљено у своме дјелу: „Шћепан Мали“ под именом Теодосија Мркојевића¹⁾, истакнувши га као најмудрију главу међу правцима црногорским онога доба, који једини на сва уста више и ниједна не прекида противу лажног Шћепана. Његову мудрост главари црногорски признају, те му војвода Драго говори:

„Врлије људи у сву Црну Гору,
Да имаде по оне намаги,
А у тебе голико самота.“

Овога пута у кратко емо се одужили успомену овог борца за Српство и православије.

Народ је пред црквом — као договорно — једногласно уздигао молитве за здравље и дуги живот нашег *Узвнског Гостодара*, који је обновио нашу богомољу и учинио, те се данас овдје искушимо и Богу помолимо.

Сјутри дан наступио је и Барјам — мухамеданска свечаност, те се наша браћа по крви — уживајући потпуну слободу у свему а највише у јери — по дилепоном обичају међусобно полазе, пјевајући пјесме уз пуцању револвера; а и иначе пјесма — и без свечаности — њима је уређена, а то је лијена прта једног народа — особито оваквог, који поред овог не уступа никоме ни у побожности, раду, економији, здрављу и моралу.

Пригорац.

1) Отац Теодосије дичко је био од насљав турскога у Приморје.

Колашин, 5 фебруара. — Према одлуци на својој четвртој редовној сједници, држаној у Пољима 25 октобра прошле године, Учитељско Удружење Морачке Нахије држало је своју пету сједницу у Прекобрђу 30. и 31. Јануара ове године. — Први дан држао је г. Арео Минић предавање из српског језика у сва три разреду. Присутни учитељи одредили су г. Секула Добричанина, да га критикује. Други дан била је сједница на којој су били сви чланови, изузимајући два који због оправданијех узрока нијесу могли доћи.

Г. Алекса Чукић читао је свој чланак „о мјесним школеким надзорницима“, која му је тема дата на прошлој сједници. Чланови су овај чланак примили као добар и ријешили да се пошаље Уредништву „Просвјете“ за штампање.

Г. Јеромонах Никифор читао је чланак „о набавци и распродаји школеких уџбеника“. Ријешено је да се и овај чланак пошаље уредништву „Просвјете“.

За тим су чланови друштво одбора г. г. Поп Милун Меденица и Секуле Добричанин подијелили написани „Правилник Удружења Морачке Нахије.“ Са малим измјенама и допунима друштво је овај „Правилник“ одобрило и ријешило, да се исти пошаље главном школеком Надзорништву на потврђење. То се све урадило прије подна, а послале подна г. Ђубомир Булатовић читао је своје „Примједбе на Читанку за други разред основних школа“. Чланови су ове примједбе напустили за умјесне и ријешили да се пошаљу Главног Школеком Надзорнику г. Буру Поповићу, као писцу Читанке.

За тим је г. Добричанин читао критику на предавање г. Минића, који се бранио. Ријешено је да се од сад предавања пишу и да се подносе одбору, као и остали друштвени радови.

За идућу шесту редовну сједницу одлучено је да буде 2 маја у Колашину. На њој имају подијети своја предавања:

Г. Алекса Чукић „О обичним разломцима“ (прва лекција), г. Поп Милун Меденица „О креном имену и његовом значењу“, г. Секуле Добричанин „О престој развијеној и неразвијеној реченици“, а г. Станко Булатовић „О црквеној слави и завјетности.“

Осим учитеља били су присутни г. г. командир Жинко Ђоков, поп Раде Вујискић, и мјесни надзорник школе Прекобрдске оф. Јово Марковић.

Врлиједи је поменути све чланове овог најпрвог учитељског удружења у Црној Гори.

Чланови удружења заједно са управом јесу ови: г. г. Алекса Ч. Чукић, Јеромонах Никифор Симоновић, Ђубомир А. Булатовић, Секуле Добричанин, поп Милун Меденица, Зарија Булафић, Милија Булафић, Арео Минић, Станко Булатовић, Радосав Вуковић, Маринко Шукловић и Шћепан Меденица. Посљедња тројица учитељи су на приватним школама.

Ове је године у Ранима отворено г. Шћепан Меденица сам на свој терет вечерњу основну школу. Ову школу посјеђава око десеторо дјеце, која су сиромашна, па у дан или што раде или су у најму, а у вече дођу сви код куће свог учитеља и ту их он поучава. Огрљив и ошкрљив даје сам учитељ. Дјеца су до сада доста добар успјех показала.

Овакав рад поменутога Меденице заслужује сваку похвалу и признање.

Љубомир Нбријеки.

Њижевност, умјетност и просвјета.

(Пушкинова стогодишњица). Ове године прославиће сва Русија с великим сјајем стогодишњицу рођења једног од својих највећих пјесника, Александра Сергијевића Пушкина. Академија, књижевна друштва, губернијски и градски зборови с великим пијететом славе ова повије руске књижевности, кога Тургењев у својим пнемима зове великим учитељем. Но не славе Пушкина само Руси, него се и остали Славени спремају, да одаду достојну пошту пјеснику, који је пророчанским духом нагладио славенско питање овим ријечима: „Славјанскѣ ль ручѣи солотѣи въ рускомъ морѣ, оно ль изсяхнѣтъ? — вотъ вопросъ!“

Пушкин, цјевајући о „Онегову штиту на вратима Цариграда“ и приказујући у својим „пјесмама западних Славена“ красне бисере славенске народне поезије, циним је правом завриједио, да се о стогодишњици овог великана славенског Нарнаса сјете не само Руси, већ и сви Славени.

У Русији објавила је ових дана петроградска Императорска академија наука програм за ову јубиларну свечаност, потврђен од Његовог Величанства Императора, који овако гласи:

1) Ријешено је замолити подручне духовне власти, да нареду, да се ослужују на дан стогодишњице рођења Александра Сергијевића Пушкина, 26 Маја 1899 г., летургија и парастос за душу упокојеног пјесника, и то: у Петрограду — у Казан-

ској саборној цркви, у цркви при императорском Александровском лицеју, у којему се васпитавао Пушкин, и у Конјуској цркви, где је било опојано његово тијело; у Москви у цркви Богојављенској, која се налази у Елохову (у парохији где се је родио пјесник), и у Светогорском манастиру, Псковске губерније, на гробу пјесниковом. Добром урѣбу духовенства оставља се, да прославе упомену пјесникову светим службама и у другим храмовима једне и друге престолнице и по осталим варошима, као год и у црквама при школеким заводима.

2) 26 Маја, послале божанствене службе, биће свечани публични скуп Императорске академије наука, где ће се држати и отијевати пригодна кантата.

3) Од 15 до 26 Маја у великој конференционој сали академије наука биће отворена изложба предмета који припадају Пушкину, његових рукописа, издања његових умотворина и т. д.

4) У спомен С. А. Пушкина да се приреде у императорским позориштима драматске и оперне представе из дјела пјесникових у априлу, Велике нећеље, у току од три дана. Ради тога могу се представљати у Петрограду у Александријском позоришту сцене из „Бориса Годунова“ и из других комада по увијавности директора императорских позоришта а ка завршетку апотеоза: А. С. Пушкин и његова муза, окружени групама из пјесникових умотворина; у Маринском позоришту опере „Евђееније Овјегин“, „Русалка“, „Русалан и Ђудинла“; у Москви: у великом позоришту одломци из „Скупој рицар“, „Русалка“, „Камени гост“, „Борис Годунов“ и апотеоза; пред попреем А. С. Пушкина испуниће артисте хор и оркестар императорских позоришта „Слава“... и биће постављено неколико група из умотворина пјесникових.

5) Усвојено је, да се замолу све управе школеких завода, да достојно прославе стогодишњицу А. С. Пушкина.

6) У једној и другој престолници и по цијелој Русији, где је могуће, да се држе популарна читања и приреде слике из дјела А. С. Пушкина.

7) Разна друштва, којима су власти дозволиле, могу приредити свечаност за упомену А. С. Пушкина, свако понаокоб, или сагласно међу собом.

8) За упомену о јубиларној прослави, да се наручи професору сликарства В. М. Васнецову, да начини по свом избору једну илустрацију из дјела А. С. Пушкина и поврх тога, да се одштапа лик пјесников по могућству у што више егзамплара поради распрострањења по Русији.

Усвојено је, да се умолу највише ријешење Господара Императора, да се кују медаље за упомену стогодишњице А. С. Пушкина, које медаље, сребрне и бронзане, да се даду свима васпитаницима школеких завода, који свршавају своје науке, те који буду награђени у год. 1899., и то поврх добијених награда.

10) Усвојено је, да се измолу од Његовог Императорског Величанства, да се у Императорској академији наука осује одељење за лијене науке и вјештине у спомен А. С. Пушкина.

11) Усвојено је, да се измолу од Његовог Императорског Величанства: а) да влас прими на себе бригу, како би се увијек уредно држао гроб А. С. Пушкина у светогорском манастиру; б) да држава откупи имање, и ако је могуће, сву земљу Пушкинових сродника у селу Михајловском (у Псковској губернији) и да се предложи Псковском дворјанству, да уреди на том имању уточиште за сиромашне остарале писце.

Tenente Pier Emilio Bosi — Spade Azzurre (Panoplia prima) — Roma — Eng. Voghera — 1897.

Ово су, Богу фала, пјесме. Како име, тако им је и парав: сјесе бојне више и плавиче идеала. Помлађен витешки дух средњега вијека струји кроз стихове симпатичнога талијанскога официра. Као стари кавалери узео је за девизу ове ријечи Еозара Аббе:

Si a un bel dire la pace! la pace!
Essa è bella è santa, sì! Ma l' Amore e la guerra sono le due bellissime cose della vita.

„Двије су најлепше ствари у животу: Љубав и Вој!“

Вјеран томе геслу млади пјесник етупа у Бајардову оклопу цјевајући као стари труверси, и тако модерним језиком и искреним осјећајем брани свој анакронизам, да се и најскепичнијему читаоцу удуне послијех на уснама.

Никакве афектације у излијевима тог патриотског срца, те заубљене душе. И сама умјетност узима у господина Бозија хаљине прете и дјевичанске, вада топли и билурни стих у коме рег' би да чујете ратне фанфаре и жамор војничкога догора под ведрим небом благословене Италије. Госп. Бози нема ништа заједничкога ни у облику, ни у правцу са сафичким одама Бардучија, ни са мрким Апострофам Аде Негри, ни са сјајном Алкејском разварашошћу Габријел д' Ануиција. Али читавац ће у Бозијевим пјесмама одоцнунити

и одахнути као да из загушљиве атмосфере великога града поје у Божију парав да ужива миомирис пољскога цвијећа и пјесму шеве.

То је искрени ушечатак што на нас учиниле пјесме тога младога талијанскога поручника. Пјесници нијесмо да преведемо коју Бозијеву строфу, али коме је познат Дантов језик — а многи га наши Црногорци познају и љубе — наћи ће у Бозији и утјехе и праве поезије. Нека тај пријатељ Црне Горе и српскога народа прими с' ове кољевке великих српских пјесника наше скромно признање и благодарност нашу на тој реванши деала против безутјешнога цинизма модерне књижевности.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

Како ћемо се бранити од „црва“ у руметињу? Када пресјечемо мјесеца августа или почетком септембра по где коју руметинову стабљичку, опазивемо често, да је занутра наједена, изгрижена и наћи ћемо омањег „црва“ на том мјесту. Обично нема тако много руметинових стабала, које би „црв“ нагризао, али неких пута се почне јављати у тако великим гомлама, да мало које стабло руметиново остане читаво и недируто а цијела њива изгледа, као да су је коњи скроз потрли.

Према томе је ова животињца по неких врло опасна, те је зато преко потребно, да се против ње најсајесније боримо. Па шта је управо овај штеточина? Један мали лептирчић, или како је у нашем народу познато: „црв“. Овај је лептирчић дугачак 13 до 16 милиметара, крила су му различите боје: мијењају се од жуте боје у иловаче (глине) па све до мрке боје; на дјелма горњим крилима има по једну тамнију пјегу са три вијугаве, тадасете пруге. Овај лептир лети само с вечера и преко ноћ од половине мјесеца јунија до почетка јулија.

Док је руметинов „црв“ још лептир сасвим је невинна животиња и само му гуејеница (коју народ зове „црвом“) чини штете.

Крајем јунија и почетком јулија, дакле баш у оно доба, кад руметин влата, пушта киту, носеи женка лептирева по једно два јајета на поједној струке од ките. Једна женка зарази од прилике 30—40 руметинових стабала; али на једно исто стабло може и више јаја сипјети.

Гуејеница, која се из јаја излеже, зарје се унутра у руметинову киту и избаца напоље кроз малу округлу рупицу, кроз коју се у руметин зареја, изгризавине, наједене огризине своје; у оно доба мало ће коме упасти у очи штета. Али кад гуејеница мало подрасте, не може да стане у појединим струкама од ките или кад већ нема шта да грицка, напушта киту и зарива се у руметиново стабло. И онда иде све даље и даје епуштајући се кроз стабло доле подгризајући срж руметиновог стабла и већ септембра мјесеца скоро је свака гуејеница у дољем дијелу од стабла. Међутим један дио гуејеница стане начинати и класове, изгризе им окласину или одозгор нагризе и зрна. У једном стаблу може се наћи и 20—30 гуејеница.

Гуејеница остаје у животу и преко зиме и зиму проведе било у класу и окласини а било опет у корову. Сама гуејеница — „црв“ — дугачка је 2—3 центиметра, има 16 ногу, одозгор је сиваста или бљиведа љубичаста, а потрбушина јој је бијела као кост а мјесеца маја и почетком јунија завје се на руметиновом стаблу у жућкасту чауру. Из ове се чауре у половини мјесеца јунија или почетком јулија излеже руметинов црв.

Кад познајемо живот руметиновог црва, неће нам бити тешко ни борити се против њега.

1. Крајем јулија и почетком августа мјесеца треба одејети заражене ките на руметињу, а ако су се црви није спуетили, на што подејела сунитен бјеличаст низ на оном мјесту, где се црв зарпо, онда треба сасвим донде одејети и стабљичку, па је дати, да се поједе или је треба у земљу закопати или ако се овако не може употријевити, треба је потопити у ококу.

2. Овршину, што је за зиму као храна остављена, треба сву најдаље до краја марта идуће године потрошити или на који год начин било употријевити, јер ће иначе од гуејенице постати лептир, који ће упропатити догогодишњи род.

3. Дољњи дио од руметинове стабљичке не ваља с јесени оставити на њиви, јер један мали дио гуејеница и у њима презими и развије се на такој њиви из њих лептир и онда, ако је преоремо; зато треба овакову етраику још с јесени покупити или ју спалити, ако се је просушила.

4. И окласину треба још преко зиме или до раног прољећа наложити на ватри. Ништо не ваља допустити, да окласине до почетка љета разбацане леже на све стране (по дворшћу и око стаја и свињаца).

5. А гдје остављају окласине за љето као огрјев, нека их сложе ако је икакво могуће на такво мјесто, које не лежи близу поља, гдје ће се сијати руметин. Ондје, гдје се руметинове стабљике морају и преко љета оставити, треба се држати оног упуства, које је наведено у првој (1) тачци.

„Љ и в а“

(Медовина.) Једно од најстаријих пића то је медовина. Кад се у мањој мјери обдјелавала лоза, а још мање производила бира, медовина је била обично пиће. Од када се је обдјелавана лоза распостранило, и производна буре у пиварима отпочела, од тога времена прављење медовине умањило се, тако да се данас само гдје гдје производи медовина.

Пошто је медовина здраво, оствјежавајуће пиће, и пошто се лако прави, ми ћемо навести, како се она прави како би је могли правити сви они, који немају довољно вина, а имају меда. Ево како се прави:

У једном металном котлу загрјеје се на ватри 60 до 65 кила воде до врења, па онда се дода 6 кила доброг меда. Ово се измјеша добро, па се пусти да из тија ври један до 1½ сат. За вријеме кувања и врења, пјена се неколико пута ложницом смиче као и други талог.

Кад се сврши кување, одвоји се ова чорба у земљано или дрвено посуђе, да се хлади, а хлади се док остане добро млака. Сада се овако млака улије у омање чисто буре. Чеп се метне на врањ, али се не зачепи; јер на тај начин надух допре до топлиности. Ако је у подруму прилично топло, онда за 5 или 6 дана, најкасније кроз десет, почне медовина да ври. Развије се у њој алкохолно врење, као код вина, а то врење траје 8 до десет дана. То је прво или бурно врење. Сад се медовина преточи у друго и чисто буре и талог се одвоји. У овом бурету траје тихо врење 8 до 10 дана, а да је престало зна се, кад више на шуми. Сад се буре са свим зачепи. Десет или петнаест дана касније избристр се медовина сасвим, и тако се може пити.

Кад се је медовина сасвим избристрала, сипа се у боце, а ове се добро зачепе и оставе у хладном пијеску.

Овако приправљена и чувана медовина изврсно је, оствјежавајуће пиће, али је ваља пити умјерено, јер ако се пије одвише може да шкоди.

(Коријење од купуса треба уништити.) Кад се у јесен посетијече купус или врзот, многи имају обичај да оно коријење оставе да презими, а то не ваља и ево зашто. Кад добро промотримо такав један коријен, примјетимо, да се на њему налазе као неке крвге, гдје нека врста црви паће себи склоништа на таквом једном коријену могу и по 50 црви да се нају. Ови црвићи су постали из јаја која нека буба само на том коријењу снесе и ти црви послје сметају у развијању купуса или врзота. Оно мјесто, гдје буба снјела јаја, набубри и нагледа као да је труло. Ако та буба више јаја снесе, паћемо и више црви који ће на том коријену до прољећа живјети. На прољеће ће одаиде као бубе да излете и штете чине по вртовима, те снесу јаја, из којих се изгледе црвићи који се са те биљке хране, те за то и примјећујемо преко љета, да се многе главнице не могу правилно да развију. Због тога не треба коријење оставити да преко зиме иструне, него га треба још у јесен почупати и уништити. Коријење није добро на љубре бацити, него га је најбоље сагорети и тек поео на љубре бацити.

(Кости као љубре.) За љубрење наших њива, вртова и воњака употребљава се рано љубре. Ђубрета има које ми сами скупили на гомиле и оставимо да труне до употребе а има и вјештачког љубрета, које се у новије доба све то више употребљава, јер је доказано да вјештачко љубре може врло добро да поправи земљу. И кости које остале од јела могу се приуговорити па да буде од њих врло добро љубре. Узме се 100 дјелова костију и иступче на врло ситне комадиће, што ситније тим боље, томе се дода 40 дјелова незагашеног влака и 200 дјелова пепела од дрвета, што се све у слојеве наслаже и на то се успе 150 дјелова воде, напоулетку се једном лопатом све измјеша са 200 дјелова добре земље, па се том земљом и покрије. Послје неколико дана ће услед оног влака и пепела кости омикати. Затим можемо опет додати кости. Када се временом оно комаће од костију растворило, и када је цијела та мјешавина постала добра за љубрење, то љубре садржи све оне хранеће дјелове, који су потребне да могу земљу нагнојити како ваља. Овим се може љубрити у зиму или у прољеће кад се и шталско љубре заноси на њиви.

(Чишћење воњака.) Да је чишћење стабла и грана од суве коре по воњу врло добро то већ сви знају, који се пола мало воњарством баде. Но и при том послу треба јако пазити да се кора не позлиједи. Неки хоће тај посао олако да узму, па често приликом чишћења старе коре засеку и у здраву зелену кору на стаблу, а то може да има врло рђавих посљедица

по воњу. Та мјеста гдје је повријеђена здрава зелена кора, могу идућег прољећа да постану сува, па се од тог мјеста може и даље стабло сушити док на посљетку и сама воња не угине. Позите дакле кад чистите своје воњаке.

(Стару кору на лози) треба уклонити. јер се под љуску поднуку многи непријатељи лозина. Ко само једанпут прегледа своју кору, на којој има старе мало одљуснуте коре, увијериће се, да је тамо легло многих непријатеља лозиних, па тај ће и увидјети потребу чишћења старе коре с крге, па ће тиме уклонити непријатеља и крги помоћи да боље напредује. Добро је сваке године лозу очистити од старе коре и не треба жалити ни труда ни трошка, јер и труд и трошак ће нам од непријатеља ослобођена крга богато наплатити.

(Виме у краве.) Више пута се догађало да се виме у краве позлиједи, а понављање се виде на вимену као неке огреботине а то обично учине телад својим зубима. Често се догађа да теле спасајући, својим зубима огребе виме своје матере и ако се то не излјечи, могу да дођу рђаве посљедице. Зато је добро тако виме, чим примјетимо да је огребано, млаком водом опрати. Неки препоручују да се том приликом може виме намазати смјесом састављеном из једног дјела карболне киселине и 20 дјелова глицерина и уља, и то је помогло те се виме излјечило.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Цетинје, 19 Февруара.

(Из главног одбора за скупљање добровољнијех прилога на подизање дома умоболнијех.)

На позив „Главног Одбора“ наши *Окружни одбори* из унутрашњости добровољнијех прилога те нам стигу извјештаји ко је и колико приложио у овој народној дом, те им се у знак захвалности овдје имена износе:

(Наставак.)

	Фор.	в.
Окружни Одбор Његушки	20	—
Г. Вој. Буру Церовић предејед.		
Великог Суда	50	—
Полковник Сумарков	50	—
Госпођица Софија П. Мертваго		
начал. Цетин. Института	10	—
Г. Михаиљ Поповић, Абуџ. Њ. В.	25	—
„ Бајо Гардашевић, упр. Варош.		
Цетинја	15	—
„ Поп Видак Поповић	10	—
„ Вуко Вулетовић	10	—
„ Кићун Мијушковић	5	—
„ Перо Вукотић	5	—
„ Крсто Н. Мартиновић	5	—
„ Мргуд М. Вујовић	5	—
„ Илија Поповић	10	—
„ Петар Марковић	2	—
„ Мило Јанковић	1	—
„ Шако Филиповић	2	—
„ Лука Вукмировић	2	—
„ Шако Шоћ	2	—
„ Живко Петришић	2	—
„ Зеко Петришић	3	—
„ Ристо Михаљевић	1	—
„ Милутин Татар	10	—
„ М. Бурашковић	2	—
„ Јово Дреч, апотекар	5	—
„ Нико Виторовић	5	—
„ Шпирidon J. Јовановић	5	—
„ Јован Ш. Вушуровић	5	—
„ Јован П. Милуновић	10	—
„ Петар Ненезић	5	—
„ Антон Рајиван	5	—
„ Милош Драгић	5	—
„ Живко Николић	2	—
„ Марко Томашевић	2	—
„ Петар и Митар Почек	1	—
„ Андрија Шпиров Милић из		
Котора	10	—
Из Херцег-Новога	100	—
Свега флорина а. в.	407	—
Од првих приложника	2515	40
Укупна сума до данас	2922	40

(Наставиће се.)

РАЗНЕ БИЉЕШКЕ.

(Верешчагинова изложба у Лондону.) Половином овога мјесеца отворена је у Лондону изложба познатог руског сликара В. В. Верешчагина. Уочи отворања походи је изложбу престолонасљедник енглески принц од Велса, који је разгледавши слике честитао славном умјетнику. Инглезима се особито допаде Рафаелов циклус на акварели сјеверне Русије и слике старинских руских цркава. — Лондонска се шталма већином повљено изражава о изложби, четинући особито реалност и вјерност слика. „Тајме“ вели, да „Пожар Москве“ идустрира и допуњује опис Толстојев у „Рату и миру“. Енглески критичари вале, да је Верешчагин задњих година напредовао, показавши нове стране свога талента.

Присталице мира налазе у Верешчагину одличнога пионира идеје о миру, те се надају да ће његове слике много утјепати у том смјеру.

(Руске занатлијске школе.) У Петрограду имаде занатлијска школа за мушку и женску дјецу, којој нема равне у свијету и зове се „Занатлијска школа царевића Николе.“ — Ова школа имаде свој „интернат“, у кому дјеца остају пет година уз потпуну опскрбу, а допушт добијају само да посјете кућу и родитеље. Кад сврше науке, брине се управа школе, да им нађе мјесто, било у фабрикама, или за самосталан рад у мањим варошима или на селима, те им још даје на путни трошак 50 60 рубаља. Особито вриједна дјеца добијају потпору из посебног завјештаја, који постоји у спомен „Цару Александру II.“ да узмогну сами свој занат започети и кућу кућити. Овај завод основан је 1860. год. за другу циљев Године 1865 пок. цар Александар II преобрази га у спомен своме пок. брату „Царевнићу Николају“, исте године дозидан је и пољешан тај завод нешто прилозима, а највише приносио петроградске варошке управе. Одјељак за жепскиње био је до 1883. год. Године 1884. дозидано је друго крило завода за женске и названо „обртни завод за женске радове царице Марије Александровне“. Год. 1895. изабран је за предсједника завода гласовити руски министар финансија Вите, који даде овај завод још проширити и доградити. У њему видиш, чим му праг преступиш, руско богатство и величину. Ту су широки недогледни ходници и радионице, гдје имаде мјеста 100-ин радника; ту су собе за одјела; најмодерније и најкрупније уређене собе за науку; велики салони за јела, гдје по 350 особа мјеста имаду; собе за спавање, за прање и купање, електрична расвјета, станови за учитеље и учитељке, посебна болница са одјељењима за сваке болести; уред завода је црква за 1000 особа, јер Рус не може ни замислити ма какава рада без цркве и молитве, па зато му Бог и даје. Одјељак за женскиње имаде своју цркву и болницу. Године 1893. било је 205 ученица и 574 ученика, што добише права и дипломе да су калфе, а 136 са дипломом да могу бити мајстори. Који неће или не могу бити мајстори, дужни су да буду учитељи у свом занату, било на селу или у мањим варошима.

(Најстарији црквени великодостојник) на свијету јест патријарх александријски Софроније, јер је он сада једини црквени великодостојник, који носи на плећима 100 година. Стари патријарх је ових дана славно стогодишњицу свог рођења, а како се добро одржао у тако дубокој старости, показује то, што је сам служио на благодаренју. Патријарха Софронија су о тој ријеткој слави поздравили између осталих: руски цар, румуњски, ерпски и грчки краљ, наш Господар и бугарски књаз.

(Нов Теслин проналазак.) Као што из Лондона јављају, Тесла је пошло за ружком да пронађе лијек против сичије. Кроз човјечије тијело спроведе се електрична струја од више милијуна Волта, што човјеку ништа не шкоди, по она науци великије киеоником и тако туберкулозни бацни угину. О овоме проналазку и његовој примјени говори Тесла са пуном вјером, те му се може и вјеровати. Ако пак у истини овај проналазак пође за ружком, онда ће наш Тесла бити највећи добротвор цијелога човјечанства, које ова болест тако силно тамани. Многи сумњају у истинитост ове вијести. Но љечник доктор Морис Бенедикт у Бечу тврди, да је он већ 1897. године употребљавао Теслину снажну електричну струју код многих болести и резултат је био повољан. Он зна, да је у Теслиној радионици учињен покушај, да се бацни сичије струјом униште и да је покушај на задовољство непао, но хоће ли се то у пракси моћи извести, то је још отворено питање. Он ће за кратко вријеме о својим покушајима са Теслином струјом подијелити опширан извјештај љечничкој колегији у Бечу. Но већ сад смије тврдити, да Теслина електрична струја има велику будућност.

(Рат у будућности.) Под овим насловом изашло је у Варшави на руском језику у пет томова дјело Јована Блоха, о напредовању убојне технике од 1870. г. амо, због чега рат у будућности мора бити скопчан са више жртана. Смањивање пушчаног калибра до 5 милиметара даде је војници могућности, да може понијети 270 набоја, мјесто 84, које је носио у 1877. г., а ако се смањи калибар на 4 милиметра, моћи ће војник понијети 380 патрона; смањи ли се пак калибар на 3 милиметра, моћи ће војник понијети 575 патрона. Пушке снапоговке нијесу могле развијети главу човјеку на 1600 метара даљине, а пушка малога калибра размрека јаке вољевске кроти на 3500 метара даљине. Шрапнели разпрекавали су се 1870. године једно на друго на 37 комада, а данашњи шрапнели распадају се на 340 комада. Бомба од ливена гвожђа, кад је напуњена обичним барутом, распадне се на 42 комада, а напуњена пирокселином, распадне се на

1200 прјепова. Уз то убија ово комађе, не као до сад, само у непосредној близини, а сада бије и на 300 и више метара. Блох за тим разлаже трошак будућега рата. Русији се најтеже може пријећи због огромнога пространства и климата. Инглеску чува велика флота, али у рату је у опасности њена трговина и индустрија, а нарочито снабђивање њено храном. И Њемачка и Италија исхрањују се три мјесеца у години туђим житом. Француској треба хране са стране за мјесец дана. Аустрија може сама себе да исхрани. А што се тиче трошка у рату у будућности, то би Њемачка морала трошити сваки дан по 25 и по милиона франака (на 2,550.000 момака). Аустрија по 13,040.000 фран. (на 1,304.000 људи), Италија по 1,281.000 франака (на 1,281.000 људи); дакле тројни савез трошио би у рату сваки дан по 51,350.000 фран. Француској би требало дневно по 25 милиона 540.000 фран. (2,564.000), Русија по 28 милиона франака (на 2,800.000 људи); дакле двојни савез трошио би по 53,540.000 фран.

Телеграми Бечког „Кор. Бира“.

БЕЧ, 14 фебруара. — Данас је Сел поднио листу новог кабинета. Аутографна писма односно димисије Банфијеве и наименовања Села министром-пресједником публицираће се у понедељник. Нови кабинет приказаће се у сабору у сриједу.

ПАРИЗ, 14 фебруара. — Дерулед и Хаберт одведени су јутрос у стан патриотске лиге, да присуствују преметачини.

АТИНА, 14 фебруара. — Банкир Сингрос, народни добротвор, умро је. Краљ и Краљица одили су да се опросте с покојником.

БЕДА, 14 фебруара. — Појава куге званично је потврђена. Константирају се два смртна случаја.

ЗАДАР, 15 фебруара. — Француски публицист Лоазо, који је прошле године издао књигу „Balcan slave et la chrisie autrichienne“ проћерап је из све Аустрије. Већ је морао оставити Далмацију.

ТОРИН, 15 фебруара. — Стигао је вечерас Војвода Орлеански.

ПАРИЗ, 15 фебруара. — Била је која манифестација. Послјиде подна су носили ките љубичице на подножје стуба Вандом. Полиција је посредовала. Префект полиције извршио је преметачину код развијех особа, међу њима код Герина, вође антисемита и код Моникурта, секретара Војводе Орлеанског. Истрага се води о свезама антисемита са одборима ројалиста и бонапартиста, и са осталијем лигама.

БУДАПЕШТ, 16 феб. — Званично је публицирана димисија цијелог кабинета Банфијева и наименовање Селова кабинета. Цар изражава Банфију признање за његову службу врло вјерну и одликовао га је великијем крстом Св. Стефана. Министар финансија Лукач, који остаје у новом кабинету, добио је велики крст Леополдов.

ПАРИЗ, 16 фебруара. — У сенату започела је дебата о закону односно касаације. На предлог владин, примљена је прешност већином гласова.

БУДАПЕШТА, 16 феб. — Сви 30 посланика, који су били изашли из либералне странке, одлучили су да се поврате, пошто је кризу ријешио Сел у њиховом смислу.

БУДАПЕШТА, 17 феб. — У конференци либералне странке министар-пресједник Сел изјавио је своју оданост дуализму и либерализму. Изложио је детаље компромиса са опозицијом Конференца је једнодушне одобрила тај компромис, и изјавила захвалност Селу на рјешењу кризе.

РИМ, 17 фебруара. — Услед слабости Папа је у постели. Има огња и препоручено му је почивање.

ПАРИЗ, 17 фебруара. — Сенат је одлучио, послједице генералне расправе, да пређе на специјалну расправу чланака предложеног закона, са 155 против 125 гласова.

БУДАПЕШТА, 18 феб. — Сел је у парламенту држао програмну бесједу. Рекао је да је унутрашњи мир успостављен. Влада даје велику важност компромису са Аустријом, који ће утврдити односе с њом до 1904. Односно иностране политике, Сел је рекао да је владина политика мира, на основу тројног савеза. Све странке су аплаудирале.

РИМ, 18 фебруара. — Папи су оперирали на лијевој страни главе кисту без клороформирања. Операција потпуно успјела. Огањ је ослабио. Папа се боље осјећа. Сви кругови станов. изванредно се интересују о Папином здрављу. Испред Ватикана велика навала народа, који траже обавијештања. Краљ, Краљица, Пелу, Каневаро постарали су се да буду обавијешћивани брзо и често о стању Папином. Више суверена тражили су телеграфична обавијештања.

ПАРИЗ, 18 фебруара. — Сенат је усвојио поднесени му закон са 158 против 101, одбивши све исправке. Јутрос је била претечатина код свијех лига и код барона Ледуве, преставника Виктора Наполеона. Претечатини лига даје се највиша важност.

ПАРИЗ, 19 фебруара. — Пријављена је интерпелација о незаконитости најновијех претечатина. Дијни је тражио, да се одложи та интерпелација на мјесец дана, што је прихваћено.

РИМ, 19 фебруара. — Званични булетин. Папа је провео дан без инцидента у оперираном мјесту. Увече је више пута хране. Температура 37.7.

БУДАПЕШТА, 19 фебруара. — Бавфи је наименован за великог дворуправитеља. Сабор је изабрао за пресједника Перцела са 344 гласа. Народна странка је одлучила да се придружи либералној странци.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

Изашао је из штампе школски учебник:

ИСТОРИЈА СРПСКОГ НАРОДА

за трећи и четврти разред основнијех школа.

Приредили:

Мило Ковачевић и Јазар Петровић.

Прегледала и одобрила К. Ц. Школска Комисија.

Цетиње, Државна Штампарија, 1898.

Цијена 35 новчића.

Може се наручити и купити код *Прве К. Ц. Покрашћене Књижаре П. М. Калужеровића* на Цетињу (Cettigne, Montenegro).

Цетиње, 11 фебруара 1899.

Број 124.д.

Управа Државне Штампарије.

ОБЈАВА.

Агенција Унгаро-Хрватског Акционерског Паробродског Друштва у Котору, својим писмом од 4. Фебруара по нов. кал., доставила је подписатој канцеларији, ријешење Управе поменутог друштва од 10-ог Јануара ове 1899 год. број 118, односно олакшице у путовању Друштвеним паробродима за Црногорске путнике и то:

а) ђаци добијају једну класу за другу;

б) официри добијају једну класу за другу, али треба да имају легитимацију од Министарства или којег другог надлештства;

в) сиромаси добијају III-ју класу за половину цијене, али морају, од стране власти имати увјерење о сиромашном стању.

Ово се доставља путницима ради знања, како би се, при путовању, на вријеме снабдјели са нужним документима од дотичних власти.

Број 351

Цетиње, 4 Фебруара 1899.

Канцеларија

Управе Пошта и Телеграфа.

Објава.

Никола Живков Капурановић из Никшића-Брозовика, дијете од 12—13 год. прије два мјесеца некуд се обострило.

На молбу његовијех сестара препоручује се сваком ко би што год знао о истом да достави

КАНЦЕЛАРИЈИ МИН. СПОЉНИХ ПОСЛОВА

Цетиње, 11 фебруара 1899 г.

(2—4)

Сава Драгов Вукић, из Доброг Села отишао је назад седам година у Књажевину Бугарску. За све ово вријеме слабо се обраћао својој фамилији, те се овим, а на молбу његовог брата Петра препоручује сваком ко би о истом што год знао, да достави

Канцеларији Мин. Ин. Дјела.

Никола Горчиновић из Убала отишао има 8 година за Цариград, али од тада па до данас о себи гласа давао није. На молбу његове мајке, нека изволи сваки онај који што о поменутом Николи знаде, доставити.

МИНИС. ИН. ДЈЕЛА.

Никола Илић Радуловић из Комана, пошао је има већ пет година у Цариград од тада се својој кући јављао није; његова је фамилија чула да се од назад годину дана налази у Бугарској; умољава се сваки онај, који би о истом што знао да достави.

Канц. Мин. Иност. Дјела.

Митар и Стеван, синови Сава Николина Радуловића из Комана пријешли су први прије четири године, а други о Видову-дне ове године, у Бугарску и од поласка до сада нијесу се јављали својој фамилији, те усљед поднесене молбе њиховог брата Марка, умољава се свако ко би о њима што год знао да достави

КАНЦ. КЊ. МИН. ИНОСТ. ДЈЕЛА.

ОБЈАВА.

Пошто се није нико пријавио да купи кућу Марка Ђиновића оvd. на 15 ов. мјесеца, која је била изнешена на јавну продају Објавом од 2 децембра прошле год. Број 2224. преко „Гласа Црногорца“ то се пета кућа поново износи на јавну продају до 1 марта ове године по наредби Књ. Великог Суда од 25 ов. мјес. Број 169—IV—1898—83.

Ко би желио купити поменуту кућу, нека се пријави 1 марта ове год. овој Управи, којегта ће се дана

дати понудиоцу највише цијене, а купац ће се чекати за исплату до 1 маја ове године.

Број 129.

Цетиње, 25 Јануара 1899.

УПРАВА ВАРОШИ ЦЕТИЊА.

Број 11
108 (3—5)

ОБЈАВА.

Земља кап. Шпира Вуисића у „Брези“ (колашински округ) овим се износи на јавну продају за измир његових дугова, којима је рок исплате прошао 1 Јануара т. г., а којима капетан Вуисић није могао одговорити.

Земље има, што орачице што косачице 80 рала, сва се да топити, а граничи, од истока комуном и путем сеоцким; од запада: комуном покрај ријеке Шаре; од сјевера: комуном и земљама Милана Радовића, Петра Тошића, Митра Пунићина и Живка Мијатова; а од југа; земљама Мира Дедовића и Панта Цемовића.

Рок јавној продаји остављен је од 15 Јануара т. г. до 15 Априла исте год. ког ће се дана земља уступити понудиоцу највише цијене, под условом да повац овом суду положи 15 Маја н. г.

Колашин, 15 јануара 1899 год.

Број 20

IV. 1899. 7.

Окружни Суд.

Број 13
129 (2—10)

Продајем моју кућу на Цетињу, у којој станује дјевојачка школа. Кућа је под офит фиорина 600 годишње; ко би желио исту купити, нека се писмено пријави потписатоме.

Цетиње, 29 јануара 1899.

Марко П. Вукотић.

Број 14
34 (2—3)

ОБЈАВА

По наредби овдашњег Књаж. Окруж. Суда ка броју 36 IV 1899. 21 од 21 овог мјесеца 1899 године, износи се на јавни аукцијат једна кућа Илије Рачете из Котора, која постоји овђе у старом пазару. Вата мјеста с лица сокака у ширину метара 3 и 70 центиметара, а у дужину међу зидовима метара 5 и 40 центиметара; под истом кућом има један магазин истог простора колико и кућа. Ко жели купити, нека се пријави потписатој управи 9 марта ов. год. који ће се дан кућа предати ономе, који буде највишом цијеном понудио.

Број 23

Рајска, 26 Јануара 1899.

ОПШТИНСКА УПРАВА.

Број 15
101 (2—3)

ОБЈАВА.

Усљед понуђене прије писке цијене за уљану фабрику и сапунару са односним спремама г. Лабуда Врбице, која је била изнешена на јавну продају објавом од 13 новембра прошле 1898 год. Број 152 преко „Гласа Црногорца“ у бројевима: 47, 48, 49 и 50; то се иста поново износи на јавну продају до 1 априла ове год. сагласно допису Окр. Суда од 4 т. мј. број 34—IV—898—78 а са снагом наредбе Великог Суда од 4 истога мј. број 292.—

Ко би желио купити речено, нека се пријави потписатој на 1 априла ове год. ког дана ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Цар, 6 фебруара 1899.

Број 47
899 28.

Управитељ Вароши
кап. Стефо Новковић.

Број 17
116 (2—4)

На знање.

У магазину потписате финансије налазе се двије кашете једна кашета срдеља од 11/7 1898 и једна кашета туновине од 14/10 1898 год. Са овим тражи се власник речених двију кашета да се пријави овђе од данас за један мјесец са оригиналним рачуном да робу прими; иначе роба ће се продати за измир ових и других трошкова, а власник губи право даљег тражења.

Број 12.

Цетиње, 20 фебруара 1899.

ФИНАНС. УПРАВА ЦЕТИЊЕ.

Број 18
75 (1—2)

Објава.

Овим се износи на јавну продају један дућан пок. Васа Гвозденића у Миркову варош, с магазином и припадајућом баштом, за измир његових дугова. — Исти се дућан налази у улици „Књаза Николе“, под број 34, те има с лица двоје врати.

Ко би желио тај дућан купити, нека се пријави код ове управе на 16 марта ове год. ког ће се дана иста уступити понудиоцу највише цијене.

К броју 148.

IV. 1899. 130.

Подгорица, 16 фебруара 1899.

Управитељ вароши
кап. Стево Раичковић.

Број 19
82 (1—3)

Моме никада незаборављеном оцу

З Е К У

даваћу годишњи парастос у Суботу 27 фебруара ове године, у 9 сати пред подне у саборној цркви свете Текле.

Молим сроднике, пријатеље и другове покојнике, да изволе присуствовати овом тужном помену.

Данилов-град, 5 фебруара 1899.

Ожалошћени син

Књао Јовићевић

поштајско-телеграфски чиновник.

Број 20
48 (1—1)